בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

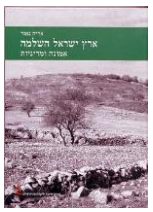
יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ב (24 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

היום, **כ"ו בתשרי** בשנת תש"ח [29 אוקט' 1948], הגליל כולו שוחרר ב"**מבצע חירם**", במלחמת השחרור.

מחר, **כ"ז בתשרי** בשנת תשכ"ח [31 אוקט' 1967], הוקמה "התנועה למען **ארץ ישראל השלמה**".

ביום רביעי, **כ"ח בתשרי** בשנת תרצ"א [20 אוקט' 1930], ב"**ספר הלבן**" הודיעה בריטניה על מדיניות של הקפאת פיתוח הבית הלאומי: הגבלת העליה ומכירת קרקעות והקמת מועצה מחוקקת בה יהיו היהודים מיעוט. במחאה התפטר וייצמן מנשיאות ההסתדרות הציונית העולמית.

ביום חמישי, **כ"ט בתשרי** בשנת תש"ו [24 אוקט' 1946], במסגרת **ההעפלה היבשתית מארצות האיסלם** הובאה שיירת עולים לכפר גלעדי: "חיל הספר" תקף ופצע אנשי פלמ"ח וחברים מיישובי הגליל, שנזעקו למנוע את מעצר המעפילים.

ביום ששי, **ל' בתשרי** בשנת תרצ"ה [9 אוקט' 1934], נוסדו **קרית מוצקין** (כיום עיר באזור חיפה), וכן המושב **עין עירון** באזור חדרה.

---

§§§§§§§§§§§§§§§

ובענייני דיומא...

שחררנו את שליט, שוחררנו מאות קין

אל מול העולם של קין, שלא מקדש חיי אדם, עומד עולמו של אברהם אבינו שיעשה הכל כדי להציל את אחיו לוט.
זו גאווה להיות בצד של אברהם, גם אם קשה יותר [רפי פוירשטין]

שתי ציוויליזציות נפתחות לפנינו בספר בראשית, שאותו אנו מתחילים מחדש השבת. הרבה הבדלים עמוקים יש ביניהם, ואחד העמוקים שבהם בא לידי ביטוי בתשובתו המתחמקת לכאורה של קין לשאלתו של האלוקים "אי [=איפה] הבל אחיך?"

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָ-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ב (24 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

קין, שידיו אדומות עדיין מדם אחיו, ולבו פועם בחוזקה מהמאבק עם אחיו שהסתיים ברציחתו, עונה: "לֹא יָדַעְתִּי, הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי?" התשובה היא כמובן שיקרית. הרוצח יודע היטב היכן הוא הותיר את גופתו המתבוססת מדם של אחיו. אבל הנימוק הוא אמיתי, והוא לקוח מהליבה של תפיסתו החברתית-מוסרית-תרבותית של קין. שהרי זה שלא "שומר את אחיו" הוא זה שרצח אותו לפני מספר דקות. דהיינו יש קשר הדוק בין מעשה הרצח לאמירה המתנכרת: "השומר אחי אנכי?"

העולם הזה, האגוצנטרי, שלא מקדש את חיי האדם, ממשיך במרוצת הדורות להגיע לשפל המדרגה. לאחר עשר דורות הוא מתואר כעולם שבו "השחית כל בשר את דרכו על הארץ", כשהדגש הוא על הגזל והרצח. "כי מלאה הארץ חמס", ובעקבות הגזל בא הרצח, שיוביל את כל החברה האנושית למבול המשמיד והמכלה כל.

הערכים של אברהם

אל מול העולם הזה צומחת הציוויליזציה של אברהם, החורתת על דגלה את "ואהבת לרעך כמוך", את קידושם של החיים האנושיים שנבראו בצלם אלוקים. המעיין בתנ"ך יודע שתלמידי אברהם אינם רק אנשי שלום, עליהם לאחוז בחרב כדי להילחם בתלמידיו של קין, המהווים סכנה פיזית של ממש לשלום העולם.

השבוע, בשחרורו של גלעד שליט, מימשנו את הערך הזה של "ואהבת לרעך כמוך", של המשמעות העמוקה שאנו מעניקים לחייו של הפרט. התאחדנו בעבר, כ**אומה**, סביב **נחשון וקסמן** הי"ד (שמרצחיו שוחררו השבוע) ועצרנו את נשימתנו עד הסוף המר. התאחדנו כ**אומה** סביב **רון ארד**, אנו הולכים ומתאחדים סביב **יונתן פולארד** שיהיה בריא. התאחדנו סביב **חטופי "אייר-פראנס" באנטבה**, תוך איבוד חיי אדם יקרים. אל נתפוס זאת כחולשה, זאת עוצמתנו.

הדאגה לעתיד קיימת ומובנת. שחרור מרצחים ארורים פוגע אנושות בעקרון הצדק הבסיסי ובכושר ההרתעה שלנו. אך ללא הסולידריות הזו, לא תהיה הצדקה על השמירה והאחריות על יהודים ברחבי העולם, כמו מבצע הצלתם של יהודי אתיופיה.

ולהבדיל... ראו כיצד נפרעים האומות שסביבנו, תלמידי קין, ממנהיגיהם אותם השליכו. ראו את איבוד צלם האלוקים בהריגתו של קדאפי (שאיני חשוד בהיותי אחד מחסידיו), בגרירת גופתו בחוצות העיר. השוו זאת לדרך שבה טיפלנו באחד מגדולי מרוצחנו, **אדולף אייכמן** ימ"ש. שעם כל הסלידה מקדאפי ומשטרו, הוא לא התקרב לרצח השיטתי של ששת המיליונים. אייכמן ימ"ש זכה למשפט הוגן, עם עורך דין, בצורה מסודרת ומכובדת. הוא לא נתלה בכיכר העיר וההמונים לא השחיתו את גופתו. הוא לא הושם בכלוב מתכת משפיל. ואפילו **המרצח דמניוק** שהורשע בגרמניה דווקא, זוכה אצלנו הישראלים מחמת הספק.

הערכים שלנו

אני גאה להיות חלק מחברה שמוכנה לשלם מחיר עבור "שומר אחי אנכי!", זו חברה שהבסיס הערכי שלה מוצק ועמוק, יותר ממה שניתן לבטא במילים. וכך נראית הציוויליזציה של אברהם ביחס לפדיון שבויים. אברהם לוקח 318 לוחמים כדי להילחם במלכים עצומים, מאות קילומטרים מהמקום בו הוא מתגורר, והכל כדי לחלץ את [לוט], בן אחיו, השבוי באזור דמשק:

"וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו [לוט], וַיָּרֶק [=הוציא לקרב] אֶת חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ - שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן: וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם [= הוא פיצל את כוחותיו] לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו. וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד חוֹבָה, אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק: וַיָּשֶׁב אֵת כָּל הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הָעָם." [בראשית י"ד 14-16]

אל נעמוד מנגד לשמחה המתפרצת על שחרורו של גלעד, היא **שמחה אמיתית על דמותה של החברה שלנו**. העיקרון שעמד כאן למבחן הוא העיקרון שבשמו "לא מפקירים פצוע בשדה הקרב". הרי לעיקרון הזה אין ערך צבאי/ בטחוני של ממש. אדרבא, הצלת הפצוע עשויה לעכב את התקדמות המלחמה. לפצוע אין "ערך מלחמתי", הוא מושבת. אבל הערך הזה הוא ביסוד החברה שלנו, שרואה, במינון הנכון, את ערך הכלל מול קדושת חיי היחיד. **דמותה של החברה מסבירה את סוד ההקרבה והנחישות שלנו ושל בנינו בהגנה על המדינה שלנו.**

אשרינו שאנו מתלמידיו של אברהם ולא מתלמידיו של קין. הגם שקשה לחיות בעולם שבו יש הרבה תלמידים של קין עם עוצמה בידיהם, כשאתה דבק בערכיו של אברהם. ולפעמים נדרשת מאיתנו דווקא נקיטת צעדים מלחמתיים-אלימים **כדי להגן על העולם העדין של אברהם, שאותו אנו בונים כאן**. אבל זה תמיד יהיה בצער, כדברי רש"י על יעקב אבינו, שלפני פגישתו עם עשיו הוא נמצא בצער: "וייצר לו", **שלא ייהרג אך גם שלא יהרוג**. איננו שישים אלי קרב, אך אנו נדרשים למאמץ הזה כדי להבטיח את שלום העולם המאמין, ומתוך כך - ההומאני, של אברהם, שלנו. [מקור]

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָ-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל